

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія
Кочура

Затверджено

На засіданні кафедри
перекладознавства і
контрастивної лінгвістики імені
Григорія Кочура
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28
серпня 2023р.)

Завідувач кафедри

д-р. філол. наук О. В. Дзера

Програма виробничої (перекладацької) практики
в межах ОПП "Усний переклад двох іноземних мов"
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Львів – 2023 рік

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Навчальним планом підготовки студентів освітньої програми «Усний переклад двох іноземних мов» освітнього рівня «Магістр» спеціальності 035 Філологія денної форми навчання 2023 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Вид, назва і тривалість практики студентів за освітньо-професійною програмою «Усний переклад двох іноземних мов» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія денної форми навчання 2023 року набору Спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

№	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			Кредитів ЄКТС	Годин
1	Виробнича (перекладацька) практика	2	6	180

Метою виробничої (перекладацької) практики є:

- Застосування набутих за період навчання в університеті теоретичних навичок і вмінь;
- Спонування студента-практиканта до самостійного пошуку і розв'язання перекладацьких проблем;
- Перевірка на практиці потенційних можливостей студента з усного перекладу.

Перед перекладацькою практикою ставиться кілька важливих цілей, найголовніші з яких спрямовані безпосередньо на закріплення таких навичок:

- Розуміння суті того, що повідомляється;
- Здатності дошукуватися змісту того, що підлягає перекладу;
- Активного володіння всіма засобами мови перекладу;
- Адекватного відтворення оригіналу, тобто створення такого перекладу, який здатний замінити першотвір;
- Подолання діалектичних суперечностей між адекватним та повним відтворенням оригіналу і неприпустимістю порушення норм мови перекладу;
- Передбачення можливої реакції адресата після сприйняття ним перекладу.

Практичне ознайомлення студента з умовами безпосередньої праці за фахом сприяє і допомагає формуванню у нього впевненості у своїй фаховій придатності, закріплює вже частково набуті навички усного послідовного та синхронного перекладу, допомагає виробленню індивідуального режиму праці.

Провідна ідея:

Практика покликана сформулювати спеціальну професійну готовність майбутніх перекладачів до самостійної трудової діяльності, яка передбачає усвідомлення шляхів вирішення типових професійних задач та оволодіння уміннями їх реалізації в конкретних умовах в різних сферах діяльності.

Основні проблеми: Формуванню у студентів підлягають комунікативна, організаторська та конструктивна функції перекладача, необхідні для забезпечення перекладацької діяльності.

Завдання виробничої (перекладацької) практики зосереджені навколо основних напрямів діяльності студента в період проходження практики, зокрема:

Запис промов

Студенти готують записи промов українською мовою, які поповнять репозитарій промов кафедри і які викладачі кафедри використовуватимуть для навчання студентів усному синхронному та послідовному перекладу.

- Студенти обирають три різні теми для промов, які відповідають різним рівням складності (легкий, середній, складний).
- Проведення дослідження з обраних тем, збір необхідної інформації та матеріалів.
- Підготовка промови з урахуванням тривалості та заданого рівня складності.
- Студенти записують свої промови на відео, використовуючи будь-який доступний пристрій (смартфон, камера).

Організація імітаційної конференції

Студенти організують імітаційну конференцію, під час якої виконують роль доповідачів, а також перекладачів. До участі в імітаційній конференції можуть також бути запрошені зовнішні доповідачі.

- Студенти обирають актуальну тему для конференції, яка буде цікавою та корисною для всіх учасників.
- Визначення ролей серед студентів (доповідачі, модератори, перекладачі, технічна підтримка).
- Розробка детальної програми конференції з розкладом виступів, перерв та обговорень.
- Виступи доповідачів з доповіддю, із дотриманням відведеного часу.
- Синхронний або послідовний переклад доповідей та обговорень.

Усний послідовний переклад

Студенти здійснюють усний послідовний переклад з першої іноземної (а за наявності на базі практики відповідних замовлень також із другої іноземної) мови на українську мову та з української мови на першу іноземну:

- Здійснюють безперервний послідовний переклад з першої (другої) мови та/або на першу іноземну мову впродовж 1 години;
- Здійснюють переклад з першої (другої) мови та/або на першу іноземну мову;
- Утримують у пам'яті мовну інформацію обсягом до 5 хвилин;
- Демонструють уміння заповнювати всі види “перекладацьких лакун” (фонетичних, семантичних, граматичних).

Усний синхронний переклад

Студенти здійснюють усний синхронний переклад з першої іноземної (а за наявності на базі практики відповідних замовлень також із другої іноземної) мови на українську мову та з української мови на першу іноземну мову:

- Здійснюють переклад з першої (другої) мови та/або на першу іноземну мову;
- Демонструють уміння працювати в команді зі щонайменше 2 перекладачів;
- Здійснюють синхронний переклад відтинками по 10 хвилин;
- Демонструють уміння заповнювати всі види “перекладацьких лакун” (фонетичних, семантичних, граматичних).

Наприкінці перекладацької практики студенти повинні *вміти*:

- здійснювати безперервний послідовний переклад впродовж 1 години;
- здійснювати синхронний переклад відтинками по 10 хвилин;
- аналізувати усний переклад своїх товаришів і вміти кваліфіковано визначати його позитивні і негативні сторони, давати пропозиції щодо поліпшення рівня усного перекладу;
- уміло користуватися науково-методичною і фаховою літературою з метою підготовки до усного перекладу;
- уміло користуватися науково-методичною і фаховою літературою з метою вдосконалення власних перекладів, всебічно зіставляти на рівні змістової, стильової та літературної автентичності тексти мовою оригіналу з їхніми відповідниками у мові перекладу.

2. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

Зміст навчальної роботи студента під час виробничої практики складається з таких видів діяльності:

- Запис промов українською мовою на обрану тематику та заданого рівня складності для репозитарію промов, який викладачі кафедри використовують для навчання усному послідовному та синхронному перекладу.
- Організація імітаційної конференції із усним послідовним та/або синхронним перекладом з англійської мови українською та з української мови англійською.
- Усний синхронний та/або послідовний переклад з іноземної на рідну мову та з рідної на іноземну; переклад з рідної мови на іноземну.
- опрацювання галузевої літератури і термінології українською та англійською мовами для підготовки до перекладу;
- складання глосаріїв для відповідних заходів із перекладом;
- використання перекладацького скоропису під час здійснення послідовного перекладу;
- використання відповідного обладнання чи програмного забезпечення під час здійснення синхронного перекладу;
- здійснення послідовного перекладу монологічного висловлювання з іноземної мови на рідну та з рідної мови на іноземну тривалістю 1 годину (тривалість монологічного уривку тексту складає до 5 хвилин);
- здійснення синхронного перекладу з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну в парі послідовними уривками по 10 хвилин;
- застосувати перекладацький скоропис власних і географічних назв, цифрових даних при перекладі висловлювань тривалістю понад 3 хвилини.

Під час перекладацької практики студенти також:

- здійснюють аналіз перекладацьких прийомів і методів з метою використання їх в подальшому професійному житті.
- укладають глосарії на тематики, з якими працюють в рамках практики. Обсяг та форми виконаної роботи відображаються в щоденнику практики.

Проходження практики сприяє формуванню:

загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК8.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК9.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК10.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахових компетентностей:

- ФК8.** Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- ФК9.** Усвідомлення ролі усного перекладача у забезпеченні міжмовної та міжкультурної комунікації та здатність діяти відповідно до неї.
- ФК10.** Здатність вільно висловлюватися на вільну та задану тему з використанням відповідних мовних засобів і прийомів.
- ФК12.** Здатність вільно користуватися, аналізувати та критично осмислювати доступну інформацію для належного виконання професійних обов'язків.
- ФК13.** Здатність дотримуватися вимог, правил, стандартів, етичних принципів відповідно до виду професійної діяльності.

Програмних результатів навчання:

- ПРН1.** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати та втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН2.** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН3.** Застосовувати сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПРН5.** Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ПРН6.** Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- ПРН14.** Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
- ПРН16.** Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
- ПРН19.** Працювати самостійно чи в групі фахівців, які залучені до здійснення усного перекладу, з дотриманням відповідних професійних стандартів та етичних принципів.
- ПРН20.** Приймати ефективні перекладацькі рішення з урахуванням ситуативного контексту та обґрунтовувати їх.
- ПРН21.** Здійснювати різні види перекладів (синхронний, послідовний, нашіптування, з листа) з англійської мови та на неї, а також з другої іноземної (німецької/іспанської/французької) мови з опорою на знання методів, методик, технік перекладу та перекладацьких стратегій для забезпечення прагматичної відповідності текстів оригіналу та перекладу.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

1. Перекладацький центр "Галерея мов";
2. Перекладацька компанія "Лінгвістичний центр";
3. Агенція іноземних мов "Just in time";
4. Перекладацька агенція "Marinter";
5. ТОВ «OMNIA UA»;
6. Бюро перекладів, центр іноземних мов "Language Expert".

Зарахування студентів на практику та призначення керівників практики від організацій поза межами університету здійснюється наказами керівників цих організацій.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка. Керівники практики проводять розподіл студентів у відповідні структури для проходження практики, контролюють хід практики, перевіряють якість роботи студентів. Під час практики керівники від кафедри систематично проводять консультації, на яких перевіряють зі студентами виконані переклади, виділяють моменти, які є складними для перекладу, та обговорюють зі студентами варіанти перекладацьких рішень, надають практичну допомогу при підготовці до перекладу та на етапі аналізу виконаної роботи. Студенти-практиканти працюють за індивідуальним графіком та робочим планом, що їх складає керівник практики від кафедри або організації. Кожний практикант повинен вести щоденник перекладацької практики, а також індивідуально працювати зі словниками та додатковою літературою.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ.

Після закінчення практики студент-практикант подає на кафедру:

- Записи трьох промов українською мовою.
- Запис імітаційної конференції (за технічної можливості).
- Підтвердження здійснення усного перекладу у формі аудіо або відеозаписів, якщо це дозволяють умови та вимоги конфіденційності, або підтвердження здійснення такого перекладу від замовників та/або керівника бази практики (8 годин).
- Заповнений щоденник практики, завірений керівником.

Після завершення практики і подачі студентами документів відбувається захист практики, де керівник заслуховує кожного студента, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти і виставляє студентові загальну оцінку за перекладацьку практику. Оцінка виставляється керівником практики з урахуванням результатів роботи за звітом, характеристики з місця проходження практики, якості продемонстрованих здобувачем вмінь і навичок проведення психологічного аналізу своєї діяльності, а також рівня професійної компетенції здобувача, виявленого у процесі проходження практики. Підсумкову оцінку виставляють на основі оцінки проходження практики керівником практики від бази практики, оцінки зібраних матеріалів керівником практики від кафедри, оцінки змісту і оформлення звітної документації та оцінки захисту практики.

Розподіл балів:

Види діяльності	Кількість балів
1. Синхронний/послідовний переклад та його аналіз	30 балів
2. Записи промов	25 балів
3. Робота над імітаційною конференцією	25 балів
4. Ведення документації	10 балів
5. Захист практики	10 балів
Максимальна кількість балів: 100	

ДОДАТКИ

Додаток 1

Львівський національний університет імені Івана Франка

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (коледж) _____

Кафедра (циклова комісія) _____

освітній рівень _____

назва спеціальності (освітньої програми) _____

_____ курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи « _____ » _____ 202__ року

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали

відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

підприємства, організації, установи « _____ » _____ 202__ року

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали

відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	

Керівники практики:
 від Університету _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від Університету
про проходження практики**

Дата складання заліку « ___ » _____ 202_ року

Оцінка:
за національною шкалою _____
кількість балів _____
за шкалою ECTS _____

Керівник практики
від Університету _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

ТРУДОВА УГОДА

Місто Львів " " 20 р.

ми, Львівський національний університет імені Івана Франка в особі Першого проректора Гукалюка А.Ф. (надалі - Замовник) з одного боку, та

громадянин ,

(прізвище, ім'я, по батькові)

який займає посаду в ,
(назва бази практики)

мешкає за адресою , має паспорт (надалі - Виконавець), з іншого боку, уклали трудову угоду про те, що:

1. Замовник доручає, а Виконавець бере на себе безпосереднє керівництво практикою студентів курсу за спеціальністю протягом тижнів з до 20 р.

згідно з Угодою про співпрацю, укладеною 18 жовтня 2021 року між Управлінням освіти департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради і Львівським національним університетом імені Івана Франка (надалі – Університет).

2. Виконавець зобов'язується:

2.1. Здійснювати безпосереднє керівництво практикою студентів, зазначених у п.1, згідно з Положенням про проведення практик студентів Університету.

2.2. Після закінчення практики подавати до Університету відомість, засвідчену керівником бази практики, де вказано кількість студентів, які проходили практику, і строки керівництва. Ця відомість є підставою для кінцевих фінансових розрахунків за виконану роботу.

2.3. Про всі порушення з боку студентів-практикантів розпорядку дня, в тому числі, техніки безпеки і невиконання програми практики, негайно повідомляти Університет.

2.4. У разі об'єктивної необхідності змінити терміни і обсяги робіт (відповідно до п.1) Виконавець зобов'язується завчасно попередити про це Замовника.

2.5. У разі невиконання обсягу роботи в установленій п.п 1 і 2.2 термін та незабезпечення належної якості роботи з вини Виконавця сума оплати згідно з п.3.3 може бути переглянута за згодою Замовника і Виконавця.

3. Замовник зобов'язується:

3.1. Виконати передбачені для Університету умови договору, зазначені в п.1.

3.2. Надавати Виконавцю методичну допомогу в організації та проведенні практики.

3.3. Оплату праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснювати згідно з чинними в

період практики ставками погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства, за проведення навчальних занять із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень.

Оплату здійснити в сумі _____ грн. (бухгалтерською службою Університету).

4. Ця трудова угода складена у двох примірниках, один з яких зберігається у Замовника і один - у Виконавця.

5. Сторони встановили, що згідно з п.6 ст.631 Цивільного кодексу України умови договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до його укладення.

Підписи: Замовник _____

Виконавець _____